

24. februar 2006

Generationsskifte af virksomheder skal sikres

Der er for mange virksomhedslukninger i Danmark. Store værdier går tabt, fordi virksomheder, der med fordel kunne drives videre, lukkes. I stedet startes nye og ofte mindre levedygtige virksomheder op.

Der startes mellem 16.000 og 18.000 reelle nye virksomheder op årligt og lukkes et lidt større antal. Der findes ikke nye tal for antal overdragelser, men Generationsskifteudvalget skønnede i 1999, at 7.500 virksomheder overdrages hvert år. Vækstfonden vurderer, at 43.000 virksomheder bliver overdraget i perioden 2002 til 2007. Der er brug for fornyelse og nye virksomheder, men der er også en klar samfundsøkonomisk gevinst i, at så mange gode og veldrevne virksomheder som muligt bliver overtaget, evt. fornyet og drevet videre.

Derfor skal indsatsen for at skabe nye, flere og ikke mindst stærkere iværksættere i Danmark også fokuseres mod, at eksisterende virksomheder vedholder dynamikken og generationsskifter. De virksomheder, der overdrages, skal være så levedygtige som muligt.

Håndværksrådet og Dansk Landbrug har tre forslag, der kan sikre bedre rammer for generationsskiftet:

1. Finansiering via pensionsopsparing

Mange selvstændige, der nærmer sig pensionsalderen, er i en situation, hvor de skal vælge mellem en gradvis nedslidning/afvikling af virksomheden eller fortsat udvikling og salgsmodning af virksomheden. For mange vælger afvikling, og bl.a. derfor oplever nogle brancher, at der kan være flere købere end der er egnede virksomheder til salg.

Det kan være svært at skaffe billig finansiering til salgsmodning af virksomheden. Samtidig kan den selvstændige have en stor pensionsopsparing. Det foreslås derfor, at den selvstændige får adgang til at investere en del (fx 1/3) af den del af den skattebegunstigede pensionsopsparing, der ikke er indefrosset skat. Når man i dag må anvende en del af pensionsopsparing til investeringer i aktier, er det naturligt, at selvstændige også får mulighed for at investere nogle af midlerne i egen virksomhed.

Får den selvstændige adgang til at investere egne pensionsmidler, skal han ikke betale rente. Den selvstændige vil så naturligvis ikke få et direkte afkast af de belånte midler i låneperioden, men i stedet et favorabelt kapitalindskud, hvor omkostningen er et mistet afkast, der p.t. ligger omkring rentegarantien på 4,5

Denne mulighed vil give bedre mulighed for, at selvstændige kan spare op til pension. Fordi midlerne kan anvendes i virksomheden igen, hvis der bliver behov for det. Det vil også styrke mulighederne for at salgsmodne virksomheder gennem løbende investeringer – også på et langt tidligere tidspunkt end lige inden overdragelsen.

2. Bedre afkast af opsparing i egen virksomhed

Ophørspension skal belønne den selvstændige, der foretager en del af sin opsparing gennem investeringer i egen virksomhed. Her findes i dag et loft for indbetalingerne på 2,3 mio. kr. Dette loft kunne med fordel øges til 3,5 mio. kr. - evt. ved også at give den selvstændige ægtefælle ret til pensionsindbetaling fra salgsprovenuet. Skal den selvstændige leve af pensionen fra året efter overdragelsen, skal pengene placeres på en livrente, og her rækker 2,3 mio. kr. ikke så langt. Skal de anvendes til en ratepension, må den selvstændige ikke få udbetalinger før 5 år efter etablering af pensionen. Bl.a. derfor vælger mange livrenten.

Vi skal derfor foreslå, at loftet hæves i ophørspensionsordningen, delvis ved at ægtefæller får mulighed for at placere provenu på en pensionsordning.

3. Nedslag i beregningsgrundlag for bo- og gaveafgifter

Der er de senere år gennemført mange lovgivningsmæssige forbedringer af de økonomiske barrierer for generationsskifte, men en oplagt mulighed står tilbage - nemlig muligheden for at give et nedslag i beregningsgrundlaget, når bo- og gaveafgifter skal opgøres i forbindelse med en virksomhedsoverdragelse. I flere lande er bo- og gaveafgifterne helt afskaffet, i an-

dre søger man målrettet at dæmpe ulemperne ved virksomhedsoverdragelse ved målrettet at give et afslag i beregningsgrundlaget. I Danmark er bo- og gaveafgifter i forbindelse med generationsskifte meget høje.

Vi skal derfor foreslå, at der indføres et nedslag på 40 % i værdifastsættelsen af anlægsaktiver og goodwill, når bo- og gaveafgifterne opgøres. Der gives ikke nedslag i finansielle aktiver og omsætningsaktiver. Men der gives et tilsvarende nedslag i værdien af ikke børsnoterede hovedaktionæraktier.

Forslaget vil øge incitamentet til at videreføre en virksomhed i stedet for gradvis afvikling. Det vil forbedre muligheden for i forbindelse med generationsskifte at bevare egenkapitalen i virksomheden, fordi der er en lavere afgift. Derved forbedres virksomhedens konkurrenceevne. Forslaget motiverer til at lade en relativ større del af kapitalen forblive i virksomheden til gavn for den, som viderefører virksomheden.

Forslaget skal gennemføres i sammenhæng med en værnsregel, fx i form af, at virksomheder ikke uden efterbetaling af skat kan videresælges i 5 år efter overdragelsen.

Den unges kapitalgrundlag

Organisationerne støtter endvidere, at unges kapitalgrundlag i forbindelse med opstart eller overtagelse af en virksomhed styrkes gennem en forbedring af etableringskontoordningen, jf. Globaliseringsrådets tidligere drøftelse herom. Vi vil konkret foreslå 3 ændringer:

- a) Fuldt fradrag for indskud
- b) Mere fleksibel mulighed for placering af midlerne
- c) Mulighed for højere indskud (fra nu 40 % af lønindtægt/erhvervsoverskud til ubegrænset indskud, dog max lønindtægt).